

FŐÉPÍTÉSZEK Lenni HÍVATÁS

A J Á N L Á S

**AZ V. ORSZÁGOS FŐÉPÍTÉSZI KONFERENCIA,
VALAMINT
A TERÜLETI FŐÉPÍTÉSZEK RÉSZÉRE
A 9/1998.(IV.03.) KTM RENDELET 8.§ (1) BEKEZDÉS ALAPJÁN**

1. A PÁLYAKEZDŐ FŐÉPÍTÉSZEK SEGÍTÉSE
2. POSZTGRADUÁLIS KÉPZÉS
3. ALAPKÉPZÉS

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

AZ ORSZÁGOS FŐÉPÍTÉSZI KOLLÉGIUM OKTATÁSI MUNKACSOPORTJA

PHILIPP FRIGYES FŐÉPÍTÉSZ - VÁC

SÁROS LÁSZLÓ FŐÉPÍTÉSZ - JÁSZBERÉNY

DR. SERSLINÉ KÓCSI MARGIT FŐÉPÍTÉSZ - FERENCVÁROS

*Budapest
2000. július*

BEVEZETŐ

A Tokajban 1999. augusztus 25-27. között az önkormányzati és a területi főépítészek részvételével megtartott IV. Országos Főépítész Konferencia egyik ajánlása ez volt:

"A Konferencia fontosnak tartja a praktizáló főépítészek számára egy rendszeres továbbképzés beindítását, amely a szakmai és jogi területek érintése mellett a főépítész(ek) személyiség-építésére is hangsúlyt helyez. javasolja megvizsgálni annak lehetőségét, hogy a fentiekben megfogalmazott szándék már az egyetemi oktatás keretei között is jelenjen meg."

Az Országos Főépítész Kollégiumon belül megalakult az Oktatási Munkacsoport, amely nagy lendülettel fogott a munkához. Meg kell állapítanunk, hogy mi sem gondoltuk, milyen nagy fába vágtuk a fejszénket. Az eltelt időszak arra volt elegendő, hogy az országos helyzetet feltérképezzük és az érintettekkel folytatott tárgyalások alapján felvázoljuk a jövő feladatait.

Az ajánlást megtárgyalta az Országos Főépítész Kollégium, valamint a Területi Főépítészek Testülete. Megállapítást nyert - melyet az anyag összeállítói is megfogalmaztak -, hogy a munkacsoport munkája messze nem befejezett, mi több csak elindítója lehetett egy alapos, körültekintő munkának. A legsürgetőbb feladat egy kibővített munkacsoport felállítása a hivatkozott jogszabályi hely alapján, amely

- összeállítja a "túlélési csomagot",
- elkészíti a 2. fejezetben felsorolt felméréseket,
- a posztgraduális képzésre ajánlást tesz,
- előkészíti az alapképzést.

1. A PÁLYAKEZDŐ FŐÉPÍTÉSZEK SEGÍTÉSE („Túlélési csomag”)

a.) Oktatócsomag összeállítása (MIT?)

- Alapvető jogi ismeretek - (önk. tv, terfejl.tv., ép.tv. műeml.tv, stb.)
- Érzelmi motiváció (Berényi András: Főépítésszé válás, Sáros László: Főépítészetről, főépítészekről)
- A főépítési hálózat bemutatása (Főépítész Tájékoztató - FVM Főépítész Titkárság)
- Az Országos Főépítész Kollégium tevékenysége
állásfoglalások gyűjteménye
konferenciák összefoglalója
főépítész statútum
- Irodalmi ajánlások

b.) Kapcsolattartás - személyesség

- Területi elv alapján - szomszédsági kapcsolatok – megyei, területi főépítészek szerepe
- Közvetlen elérhetőség konkrét ügyekben
- Szakmai fórumok - főépítész találkozók (településtípusonként, illetve területenként)

Hogyan jut el?

A főépítési hálózaton keresztül (Főépítési Titkárság, megyei főépítészek, területi főépítészek) javasolt, így lesz személyes kapcsolatfelvétel is. Javasolt a Magyar Építész Kamara bevonása a "terjesztésbe". Fontos feladat továbbá azon kollégák számára is hozzáférhetővé tenni az anyagot, akik még csak "kacérkodnak" a főépítészség gondolatával.

2. POSZTGRADUÁLIS KÉPZÉS

a.) Felmérés arról, hogy erre mekkora az érdeklődés, aminek alapján eldönthető, hogy ez:

I. EGYSZERI LEHETŐSÉGGÉNT

II. FOLYAMATOS (SZAKASZOS) LEHETŐSÉGGÉNT

vehető-e számításba? (Mindkettőnek van "realitása".)

Ahogy ön-kormányzat nem létezhet polgármester, avagy jegyző nélkül, mert ez plauzibilis, úgy miért nem lehet ez igaz a főépítésre vonatkozóan is, miközben ennek törvényi alapja van? Miként léteznek körjegyzőségek, úgy szükséges lenne "körfőépítési" formában is gondolkodni. Jóllehet ez a hálózatépítés területe, de miután minden mindennel összefügg, szükséges lenne - akár így is - elébe menni a mulasztásos törvénysértés megszüntetésének.

I. AZ EGYSZERI LEHETŐSÉGGÉNT történő megvalósulása esetében szinte indifferens mind a létrehozó szervezet, mind a "befogadó" hely. Az oktatás fajtája itt max. (szakirányú továbbképzés lehet, de (viszonylag) nagy létszámmal.

II. FOLYAMATOS (SZAKASZOS) LEHETŐSÉGGÉNT gyanítható, hogy mint önálló szervezet (oktatási intézmény) nem képes "megállni". Ezért ebben a formában eleve feltételezzük kapcsolatát valamely nappali formában működő (építész?) képzéssel. Ebben az esetben - mert a lehetőség folyamatos - a hallgatói létszám lényegesen kisebbre prognosztizálható. A "háttér" miatt azonban meghatározó lehet a befogadó intézmény léte, ami esetleg "levon" ezen lehetőség értékéből. (Lásd a levelező, avagy az esti tagozattal kapcsolatos "ejtett-értékű" előítéletet.)

b.) Ugyancsak felmérés arról, hogy "mekkora a baj"?

Gyaníthatóan a sejthetőnél is nagyobb. Már az is kérdés, hogy milyen legyen ez a felmérés? Mondható persze, hogy objektív. De mitől lesz az? (Ki(k) végzi(k) és milyen alapon?

- Lehet a legegyszerűbb, úgymond "home made" (Amikor saját gátjaink felismeréséből indulunk ki. Baj akkor van, ha bizonyos területekről még felismeréssel sem bírunk.)
- Lehet professzionális cég által végzett, bár ők is csak azokat a szempontokat tudják vizsgálni, illetve keresni, amelyeket "input" módon megkaptak.
- Lehet úgy, hogy ezt egy saját magunk közül (gyakorló főépítészekre gondolok) választott, kis létszámú csapatra bízuk. (Véleményünk szerint ez lenne/lehetne a leghatékonyabb, miközben tudjuk, hogy ez is közel áll a "home made" módszerhez.

Mindennek azonban óriási a jelentősége, hiszen a felmérésekből következő elhatározások, avagy következtetések valamennyi szekcióra (1., 2., 3.) nézve igazak lehetnek.

c.) Fel kell mérni, hogy mely szervezetek lehetnek segítségünkre.

Ezen vizsgálódás is két területen történhet:

- Közvetlen szervezetek, amelyek tevékenysége hasonlatos (avagy azzá tehető) a mi törekvéseinkhez.
- Közvetett szervezetek, amelyek erkölcsi, anyagi, szakmai és törvényi támogatást tudnak nyújtani munkánkhoz.

A közvetlen csoportba sorolhatók az eleve ilyen iskolák, illetve a hasonlatos posztgraduális képzést adó szervezetek:

Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetemen (BMGE) Vörös Ferenc oktatási rektorhelyettes úrral történt egyeztetés alapján ezt az Építésmérnöki kar "Város" Tanszékén (Urbanisztikai Intézetén) belül tudja elképzelni, hozzátevé, hogy mind felkészültségükben, mind felszereltségükben, végül leterheltségükben kétségesnek látja (ő is) az idetelepítés sikerét.

Szent István Egyetemen (SZIE) Ybl Miklós Főiskola Dr. Reischl Gábor főigazgató úrral történt egyeztetés során biztosított személyes, érdeklődő támogatásáról, egyben átadta az Okleveles Településmérnöki Szak alapítására, dr. Jámor Imre egyetemi tanár által készített javaslatot, mely 2001-től indul.

Pécsi Tudományegyetem (PTE) a SZIE-vel azonos elgondolások alapján kezdte meg és folytatja a szakemberképzést. A Győri és a Debreceni Egyetemmel még nem sikerült a kapcsolatot felvenni.

Ezen csoporton belül számításba vehető egyéb, posztgraduális képzést adó szervezetek:

Mérnöktovábbképző Intézet

Mesteriskola, illetve a

Kós Károly Egyesülés-en belül két szervezet is működtet olyan képzést, amihez a mi jelen törekvésünk integrálható. Ezek a Vándoriskola és a Szabad Oktatási Fórum.

(Ezen szervezetek/szerveződések bevonása azonban sokszoros egyeztetést igényel.)

A közvetett csoportba sorolhatók a minisztériumok: Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, Belügyminisztérium, Nemzeti kulturális Örökség Minisztériuma, Miniszterelnöki Hivatal. Nyilvánvalóan ennek érdekében szükséges "lobbiérdekeink" érvényesítése. Ugyanide sorolható a szakma érdekképviselője a Magyar Építész Kamara, és a Magyar Urbanisztikai Társaság is. Értelemszerű, hogy meg kell teremteni a fentiek anyagi hátterét is.

A Közigazgatási Továbbképzési Kollégium felhívást tett közzé köztisztviselői továbbképzési és vezetőképzési programok készítésére és támogatására. A MUT gesztorsága révén, dr. Tóth Zoltán segítségével és irányításával a főépítési anyagot elkészítettük és a MUT benyújtja/benyújtotta.

3. ALAPKÉPZÉS ("OLTÁS")

Ez a fejezet nem arról szól, hogy bármilyen felsőfokú oktatási intézményben képezni kell főépítészeket, azaz a diplomában ez álljon: okleveles főépítész. Azt gondoljuk, ez mint cél sem fogalmazható meg, hiszen képzése éppen abból fakadóan szinte lehetetlen, mert egyszemélyben specialista és generalista. Előbb legyen csak jó szakember, de tudjon róla, hogy van egy szakma, mely hivatása lehet.

A cél tehát az: legyen meg az esélye annak, hogy a végzett építész egyszer főépítész lehessen. Ez csak akkor értelmezhető, ha minden hallgatót "beoltunk"/"megfertőzünk".

Az építészek többsége munkája során találkozik a főépítéssel. Fontos feladat továbbá az is, hogy az építészek partnerre találjanak bennünk.

A fenti célok érdekében

- Minden valamilyen módon szakmánkat érintő felsőoktatási intézményben hallgatható legyen a főépítészség, mint hivatás, az alábbi helyeken
 - Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem
 - Szent István Egyetem
 - Pécsi Tudományegyetem (Pécs)
 - Debreceni Tudományegyetem (Debrecen)
 - Széchenyi István Tudományegyetem (Győr)
 - Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem
- A mesterképzés (Mesteriskola, Vándoriskola) keretében is legyen meg a lehetősége a bemutatkozásnak.
- Az építész és egyéb szakmai műhelyek bekapcsolása a "beoltás", a „megfertőzés” folyamatába.
- Az alapképzéshez kapcsolódóan bővíteni kell önmagunk menedzselését. Úgy gondoljuk, nem e munka keretében, hanem önállóan kell a témával foglalkozni (média, kiállítások, stb.) Ebben nagy segítségünkre lehetnek a minisztériumok, a kamarák, a szövetségek, az egyesületek, stb.

Mindehhez várjuk a Kolléganők és Kollégák ötleteit, javaslatait és közreműködését!

az Országos Főépítészeti Kollégium Oktatási Munkacsoportja

*Philipp Frigyes
Vác főépítésze*

*Sáros László
Jászberény főépítésze*

*Dr. Sersliné Kócsi Margit
Ferencváros főépítésze*